

תפארת מרדכי

עלון שבועי • ע"ש המקובל הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א ראש ישיבת המקובלים "נהר שלום" תככ"ז

גיליון מס' 300 • פרשת חקת • יום שישי ב' תמוז ה'תשפ"ב (1.7.2022) • לתרומות: 02-624-9000

הלכה

תוספת שבת

א. צריך להשתדל להוסיף מחול על הקודש דהיינו שיקבל עליו שבת קודם השקיעה בזמן כלשהו אפי' שתי דקות.

ב. מצות תוספת שבת מראה חביבות מצות שבת, והוא דוגמת החתן היוצא לקראת הכלה. ועי"ז בא השפע הרוחני והגשמי לכל השבוע, ויש להכין עצמו ברוחניות לקבל קדושת השבת. והוא זמן מוכשר לשוב בתשובה לפני השי"ת, ועל ידי התשובה יקבל קדושת השבת בתוספת אור.

ג. מי שקיבל עליו תוספת שבת לפני השקיעה, מותר לו לומר לישראל חבירו שעדיין לא קיבל עליו שבת, לעשות לו מלאכה, ומותר ליהנות מאותה מלאכה בשבת, כיון דאי בעי לא קיבל עליו שבת, לכן יש לו היתר אמירה.

ד. אין להדליק נרות שבת בעוד היום גדול, שנשאר יותר משעה ורבע לפני צאת הכוכבים, שהוא קודם זמן פלג המנחה. ואפילו אם רוצה לקבל עליו את השבת בשעה זו, שהרי אינו ניכר שמדליק הנרות לכבוד שבת, וגם אינו יכול לקבל עליו את השבת כל כך מוקדם. ולכתחלה לא ידליק גם אחר שהגיע זמן פלג המנחה. ומכל מקום במקום צורך אם רוצה להדליק הנרות בעוד היום גדול, אחר שכבר הגיע זמן פלג המנחה, רשאי לעשות כן, באופן שמקבל עליו את השבת בהדלקה, שכיון שמקבל עליו את השבת מייד, אין זו הקדמה. ה. זמן הדלקת נרות שבת בערב שבת, לכתחלה הוא כעשרים דקות קודם השקיעה. ומנהג זה הוא גם בירושלים על פי מנהג הספרדים ועדות המזרח. ובמקום צורך אפשר להדליק הנרות כעשר דקות קודם השקיעה.

ו. מי שהיה בביתו נר דלוק מבעוד יום, קודם זמן פלג המנחה, אפילו אם הדליקוהו לצורך שבת, ואפילו אם קיבל עליו את השבת בהדלקה, צריך לכבותו ולחזור ולהדליקו בלי ברכה כשיגיע זמן ההדלקה, כדי שתהיה ההדלקת ניכרת שהיא לכבוד שבת. ואם הדליק את הנר מפלג המנחה, ולא קיבל עליו את השבת בהדלקה, אף שעשה שלא כדין, מכל מקום אין צריך לכבותו ולחזור ולהדליקו. ואם הדליק הנר מפלג המנחה, ולא בירך על ההדלקה, וגם לא קיבל שבת בהדלקתו, יכבהו ויחזור להדליקו כשיגיע זמן ההדלקה [או מפלג המנחה באופן שמקבל עליו שבת] בלי ברכה.

ז. לא תאחר להדליק עד סמוך לשקיעה, שמא יעבור הזמן ולא תוכל להדליק. ואם נתאחר מלהדליק את הנרות מאיזו סיבה, אם יודעת בבירור שעדיין לא שקעה השמש, יש להדליק את הנרות בברכה. אבל אם היא מסופקת בזמן השקיעה, או שאינה יודעת אם השעון שבידה הוא מדוייק, חלילה מלהכנס בספק חילול שבת, ומוטב להישאר בחושך ולבטל מצות הדלקת הנר, מאשר להכנס בספק חילול שבת על ידי ההדלקה. ואם הבעל רואה שאשתו מתעכבת בהדלקת הנרות, מאיזו סיבה שהיא, וחושש לחילול שבת, מוטב שידליק בעצמו, אף אם אשתו תמחה בידו. ולכן מצוה לזרז את בני ביתו לסיים את הכנותיהם ולהדליק הנרות בעוד מועד, וכדברי חז"ל, ג' דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה, ובהם הדליקו את הנר. ולאחר שאמר להם כן, אינו צריך להמתין עד שיראה אותם מדליקים את הנרות, אלא רשאי לילך לבית הכנסת להתפלל מנחה. (ילקוט)

מאמר הפרשה

"לא" אחד תקיף

בכל שנה בבוא זמן זה מתעוררת רוח טהרה ממרום לטהר את ישראל, נשאר לנו רק להחליט!

את האדם לבוראו, אולם מכל מקום בסוף צריך טהרה במקוה, טבילת כל גופו, היינו קיום כל התורה בשלמות ופרישה מכל מחשבות ודעות זרות. מעשה באחד מתלמידי ישיבת עץ חיים בירושלים, יתום מאביו, אשר נאלץ לעזור לאמו לנהל את החנות במשך מספר שעות כל יום. לפני נישואיו ניגש בחזרה לשוחח עם רבו רבי איסר זלמן מלצר. תוך כדי שיחה אמר רבי איסר זלמן לאותו בחור: בקשה לי אליך, בא לישיבה ותלמוד שעתיים בכל בוקר אף לאחר נישואיך, ואם אמך תאמר שקשה לה לנהל את החנות לבדה באותן השעותיים, אומר לך על כך, תאר לעצמך שלפתע פתאום נסתלקת לבית עולמך, נפטרת מן העולם הזה, ומה תעשה אז אמך, ברור הדבר, היא תכבה, אולם את בית המסחר הרי עליה להמשיך ולהחזיק, היא תשב בחנות, והנה לאחר שעתיים קמת לתחיה, הרי אין לתאר את הששון והשמחה אשר ימלאו את לבה, בנה היקר מכל חי מחדש. אם ההתייחסות ללימוד של שעתיים בכל בוקר תהיה באופן כזה, אני מבטיח לך שתוכל לעמוד בהצלחה.

רבונו החפץ חיים היה אומר בשם גאון אחד, שאדם צריך לשער בנפשו שלשה דברים: א. שאין לו אלא יום אחד לחיות. ב. שאין לו אלא פרק משניות אחד או דף גמרא אחד אשר בו הוא עוסק כעת. ג. שהוא היהודי היחיד בעולם שהקב"ה מצווהו על קיום התורה, ובו תלוי קיום העולם. בחושבו שיש לו רק יום אחד לחיות, יעשה האדם כל מה שבכוחו לשוב בתשובה ולקיים מצוות, ולא ידחה זאת למחר. כאשר ישער בנפשו שאין לו אלא פרק אחד ללמוד, לא יתעצל בלימודו ולא יתפתה לעצת היצר המרפה ידיו באומרו, הרי תהיה מוכרח לעמוד עוד זמן רב עד שתסיים את המסכת. ואם יחשוב שכל העולם תלוי עליו, יזדרז ויתחזק במעשיו, מול טענות היצר המטעהו ואומר לו, בודאי נמצאים אנשים אחרים מקיימי התורה כראוי, והם שקיימו את העולם.

אותה רוח טהרה שאפפה את העם בזמן שהמקדש היה קיים, שאז כל אחד היה עוסק בטהרתו על מנת שיוכל לעלות לירושלים, אותה רוח עילאית של טהרה ושמחה של קדושה לא בטלה לעולם, ובכל שנה ושנה בבוא זמן זה, מתעוררת רוח טהרה ממרום לטהר את בית ישראל. הדרך לצאת מן הטומאה ולהינתק מן הרע, כרוכה בהחלטה תקיפה וחד משמעית. שאם לא כן, לעולם לא יוכל להתנתק מן הרע אליו הוא כבול וקשור. פעם אחת ויחידה חייב אדם לומר לעצמו לא!, לא אכנע! לא אשמע לפיתויי היצר! ורק על ידי זה יוכל אדם לנצח ולעבור את כל המכשולים. וזה רמזו במה שאמר איוב "מי יתן טהור מטמא לא אחד" (איוב יד). כלומר, ההפיכה והיציאה מן הטומאה אל הטהרה, קשורה היא ב"לא אחד" - תקיף.

משל לשיכור שהחליט לא לשותות יין ולהגמל משכרותו, פעמים רבות גברה בו תאוותו, אך הוא התגבר ולא שתה. פעמים היו שכבר התחיל בהליכה לבית המשתה ובאמצע התגבר על עצמו וחזר לביתו. לאחר שעמד בנסיון פעמים רבות, הרהר, אם אני כה חזק, ראוי אני וזכאי לשותות כוסית יין אחת... ומיד אחר ששתה כוסית אחת חזר לסורו ולשכרותו. לומדים מזה, שההחלטה לצאת מן הרע, להתנתק מן הטומאה, חייבת להיות החלטית וחד משמעית, ללא כל ויתור ונסיגה. כאשר יאמר לעצמו "לא אחד", בשום אופן לא, אזי תתקיים ההחלטה בידו ואכן יצא מכלל טומאה ויזכה להגיע אל עולמות הטהרה.

בטהרת הנפש יש שני שלבים: בספר ראשית חכמה הביא מדרש: דרש רבנו, גדול כוחה של תשובה, שכיון שאדם מחשב בלבו לעשות תשובה, מיד עולה ועומדת לפני כסא הכבוד, הרי שהתעוררות ראשונה שאדם מתעורר להרהר בתשובה, חשובה ומרוצה לפני השי"ת, אולם בודאי שהתשובה השלמה היא, כאשר מקבל אדם על עצמו מצוות ומעשים טובים, שלא יחסר אפילו כקוצו של יו"ט. מי חטאת אשר מעט מים מזין בתחילה על הטמא, הם רמז להתעוררות הראשונה המקרבת

יציאה	כניסה	ירושלים
20:31	19:12	תל אביב
20:34	19:31	באר שבע
20:31	19:31	צפת
20:34	19:30	ר"ת
21:18		

לרפוש"ש	לע"נ
עדנה בת אסתר אורי בן מרים ג'ורג יוסף בן ממה	הרבנית שולמית רחל שמואלי בת מזל אסתר בת שמחה דוד בן חנה
זרע בר קיימא	הרב מיכאל בן מייא ר' יעקב בן לאה פנקר שמואל בן ברק
אלין בן עדנה ומוריה בת מרים דניאל בן אילה ושילת בת רבקה אברהם ויפית בני אילנה	

זוהר הפרשה מעוטר כפי מאת הגאון המקובל רבינו בנימו שמואלי שליט"א

העוסק בתורה כאילו מקבל התורה על הר סיני

התורה, מה ההבדל בין וזאת התורה לזאת חקת התורה, א' מדוע כאן כתוב וזאת בתוספת ו'. ב', מדוע בזאת התורה כתוב בלא חקת. **אָלָא רְזָא עֲלָאָה הוּא, וְהָכִי אוֹלִיפְנָא, וְזֹאת הַתּוֹרָה** אלא דע כי סוד עליון וגדול הוא וכך למדנו, זאת היא השכינה שהיא המלכות, וזאת ו' הוא ז"א, **לְאִחֻזָּא פְּלָא גְּיַחְוָא חַד לְאִשְׁתַּחֲוֵא פְּלָא חַד בְּלָא פְּרִוּדָא** להראות שזו"ן ביחוד אחד הם, כי אות ו' הוא ז"א ו"זאת" היא המלכות, **וְלֹא כְּלָלָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** ולכלול השכינה עם הקב"ה, להראות שהת"ת ומלכות שניהם אחד בלי פרוד כלל, שהת"ת לבד כולל בתוכו גם את הנקו". **וְזֹאת, כָּל וּפְרִט פְּחָדָא, דְּכָר וְנוֹקְבָא** המלכות שנקראת זאת, היא נקראת "כלל" כי כוללת בתוכה את העליונים ואת התחתונים, ו"פרט" הוא ז"א כי בו נפרטים ה"ק, הם אחד זכר ונקבה. **וּבְגִין כֶּן, וְזֹאת הַתּוֹרָה וְדָאִי** ובשביל כך אמר וזאת שהם חיבור זז"ן. **אָבָל זֹאת בְּלָא תּוֹסַפְתָּ וְא"ו,** אבל זאת חקת התורה בלא תוספת ו' מראה כל השכינה לבדה הנקראת חקת התורה ודָאִי, **וְלֹא הַתּוֹרָה, דִּינָא דְאוֹרִייתָא, גְּזֵרָה דְאוֹרִייתָא** ולא התורה לבד, אלא חקת התורה דיני התורה וגזירות התורה, כי עסק התורה הוא בח"ל הת"ת שהוא עצם התורה, כי השכינה היא רק חוקים ומצוות, דיני התורה וגזירות התורה, כי המלכות היא העושה הדינים והגזירות כי היא בית דינו של הת"ת.

וְיַדְבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאָל אֶהָרֹן לֵאמֹר (במדבר י"ט) **זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר וְגו'.** רבי יוסי פתח, (דברים ז') **וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. תָּא חַוֵּי, מְלִין דְאוֹרִייתָא קְדִישִׁין אֲנָן, עֲלֵאִין אֲנָן, מְתִיקִין אֲנָן,** רבי יוסי פתח בשבח התורה כדי לפרש מה ההבדל בין זאת חקת התורה לבין זאת התורה ובתחילה יקדים לדבר בשבח התורה: בא וראה דברי התורה קדושים הם מעולם הבריאה, עליונים הם מהצורה, מנוקמים הם מהעשיה. **כְּמָה דְכְּתִיב** כמו שכתוב (תהלים טו), **הַנְּחֻמְדִים מְזַבְּבִים וּמְפִזִים רַב וּמְתוֹקִים מְדַבְּשׁ וְנֹפֵת צוֹפִים. מֵאֵן דְאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרִייתָא, כְּאֵלוּ קְאִים כָּל יוֹמָא עַל טוֹרָא דְסִינֵי וְקַבִּיל אוֹרִייתָא** ולכן מי שמשתדל ועוסק בתורה כאילו עומד כל יום על הר סיני ומקבל את התורה, כי יש כח למתוקות התורה אפי' אחר אלפיים שנה למי שעוסק בה והיא מאירה כיום נתינתה. **הָדָא הוּא דְכְּתִיב** זה מה שכתוב (דברים כז), **הַיּוֹם הַיּוֹם נְהַיֵּיתָ לְעַם, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲרָיִיא וּפ' רש"י,** בכל יום יהיו בעיניך כאילו היום קיבלת אותם מהר סיני, והרי כבר פירשוהו החברים, שחביבה תורה על למדינה כיום נתינתה. **כְּתִיב הָכָא זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה, וְכְתִיב וְזֹאת הַתּוֹרָה, מֵהַ יּוֹם הַיּוֹם הָהוּא** כתוב כאן זאת חקת התורה וכתוב וזאת

מעשה לשבת

ביקש להתקלס בעם ישראל ויצא כשידיו על ראשו

מסופר בדברי חז"ל סיפור מופלא. מעשה והוצרכו ישראל לפרה אדומה, ולא מצאו. הגיעתם הידיעה, שבעדרו של נכרי אחד מצויה פרה אדומה, הלכו אצלו ואמרו לו מכור לנו את הפרה האדומה שברשותך, שאנו נצרכים לה. אמר להם, אדרבה, תנו את דמיה, וקחוה, שאלו אותו וכמה הם דמיה, אמר להם, ארבעה זהובים. עד שהם הולכים להביא את הדמים, תמה אותו גוי לשם מה צריכים היהודים פרה מעדרי, ופרה זו דוקא? התעניין, וסיפרו לו עניין הפרה האדומה. הבין איזה אוצר מצוי ברשותו, כיון שבאו והביאו את הדמים, אמר להם התחרטתי, ואיני מוכרה. הבינו, ואמרו לו שמא להוסיף על דמיה אתה מבקש, אמור כמה אתה רוצה, כיון שראה אותם דחוקים, העלה את דמיה לאלף זהובים, הסכימו, והלכו להביא את הדמים.

אמר לחברו הנכרי, בוא וראה איך אני צוחק ביהודים אלה, כלום הם מבקשים, אלא פרה שלא עלה עליה עול, הרי אני נוטל את העול ונותנו עלי, מצחק בהם ונוטל את ממונם, וכן עשה, נתן עליה את העול כל הלילה, ובבוקר הסירו. הגיעו חכמי ישראל, וצורו המעות בידם. הראו לו את הזהב הרב, שמח והוציא להם את הפרה. הסתכלו בה והבינו מה עשה. כי סימן מובהק יש לפרה שלא עלה עליה עול - שתי שערות יש בצוארה במקום נתינת העול, שכל זמן שלא עלה עליה עול הרי הן זקופות, וכשעולה עליה העול הן נכפפות. ועוד סימן, שכל זמן שלא עלה עליה עול, עיניה מביטות ניכחה, וברגע שהעול עולה עליה פוזלות עיניה לעבר העול בחשש וחוסר מנוחה.

כיון שראו שהשערות כפופות והעיניים פוזלות, אמרו לאותו רשע טול את פרתך, אין אנו צריכים לה. כיון שראה שהחזירו לו את פרתו והפסידו במו ידיו כל אותו האוצר, אמר ברוך שבחר באומה זו, וחלק מחכמתו ליראיו. נכנס לביתו וחקק עצמו למוות. ועליו נאמר: כן יאבדו כל אויביך, ה'.

מה היה כתוב בקמיע של הט"ז

ידוע כי לפני כשמונים שנה היה בעיה"ק ירושלים 'קמיע' שכתבו הט"ז בכבודו ובעצמו, סיפורי מופת רבים נקשרו באותו הקמיע, שעל ידו נפקדו עקרות ונרפאו חולים, עד שבא מאן דהו ורצה להעתיקו כצורתו וכמתכונתו, פתחו ומצאו כתוב בו בה"ל, "אני דוד בן שמואל הלוי, עמלתי על התוספות בחולין דף צ"ו (ע"א), בזכות זה יעזור ה' שכל העקרות יוושעו וכל החולים יתרפאו". ולפי דרכנו למדנו, שלא ביקש הט"ז בזכות חיבורו ט"ז על שולחן ערוך או שאר עניני צדקותו, רק ביקש בזכות גיעת התורה, והרי זאת הגיעה שייכת לכל אחד ואחד מאתנו ביתר שאת ועוז.

הקב"ה מתנהג עם עמלי תורה בהנהגה שונה

בן תורה אחד בא להתייעץ עם הגה"ק החזון איש זי"ע בנוגע לאיזה עניין רפואי שהוא מסוכן בה ונראה שעליו לעבור איזה 'ניתוח', החזו"א אכן יעץ לו לערוך את הניתוח במקום פלוני אצל רופא פלוני. אח"כ שאלו הבחור, אם הוא יכול לדבר עמו בלימוד, ודיברו במשך שעה ארוכה בעניין השייך לסדר קדשים, והחזו"א נהנה טובא מכן תורה זה. כשסיימו, אמר לו החזו"א בנוגע לניתוח אינך צריך לניתוח כלל. לא הבין הלה - מעיקרא מאי קסבר החזו"א ולבסוף מאי קסבר, הבהיר לו החזו"א, כי בתחילה דברתי עמך 'כמהגו של עולם', אבל, משראיתי כי מ'עמלי תורה' אתה, הוריתי לך לבטלנו, כי הקב"ה מתנהג עם עמלי התורה בהנהגה שונה, ואינך צוק לראותו הניתוח.

שמחת החתונה לבן מו"ר רבי בנימו שמואלי שליט"א השבוע

יצאנו ונטי: 001 גרפי

